

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Румяна Николаева Нейкова, външен член на научното жури, научна специалност 3.8. Икономика

*Относно: конкурс за **доцент** по научно направление 3.8. Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит)“ в УНСС.*

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Финансов контрол“ на Финансово-счетоводен факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 9/30.11.2022 г., публикувано в Д.В., бр. 98 от 09.12.2022 г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 262/08.02.2023 на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат за участие в конкурса е д-р Валерия Михайлова Динева, която заема академичната длъжност главен асистент в катедра „Финансов контрол“ на Финансово-счетоводния факултет на УНСС. Тя има по-вече от 8 години преподавателски стаж в университета и е участвала активно в изследователската и обучителната работа на катедрата. Кандидатката е с богат практически опит в областта на финансовия контрол и на вътрешния одит. Тя е заемала редица важни позиции като Директор на банков клон, Ръководител на специализирана служба за вътрешен контрол, вътрешен одитор, експерт-ревизор и др.. Гл. ас. д-р Валерия Михайлова Динева членува в редица наши и международни институции и организации като Институт на вътрешните одитори в България, Международна асоциация за одит и контрол на информационните системи, Международен институт на вътрешните одитори, Българска асоциация на КСО специалистите и др.. Тя развива богата консултантска и лекторска дейност извън университета.

Тесните връзки с практиката, владенето на френски, английски и руски език, както и доброто познаване на нашите и чуждестранни постижения в областта на финансовия контрол и одита, са предпоставка за високото качество на нейната преподавателска и изследователската работа.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

За участие в конкурса гл. ас. д-р Валерия Динева представя подробна и изчерпателна информация в съответствие с ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в УНСС.

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Изпълнението на количествените изисквания е представено в съответната таблица, където са оценени утвърдените основни и допълнителни критерии. Кандидатката участва в конкурса с 20 публикации, структурирани в две основни групи – „Монографии, учебници и книги“ и „Статии и доклади“ (Приложен Списък на публикации и други научно-приложни разработки). От информацията в Картата за изпълнение на количествените изисквания може да се направи извод, че кандидатката изпълнява и значително преизпълнява някои от показателите. Сумарната количествена

оценка от двата раздела е 1 479 точки при минимални изисквания за заемане на длъжността от 705 точки.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Картата за изпълнение на качествените изисквания показва, че те са изпълнени, а някои от тях и преизпълнени. Те разкриват амбициозната нагласа на кандидатката за „доцент“ да развива нови изследователски направления, участия в изследователска и преподавателска дейност в наши университети, в ръководни органи на наши и международни организации, в организационни комитети, редколегии на утвърдени списания, професионални организации и др.. Тя обогатява и доразвива изследванията за вътрешния одит и контрола, финансовия одит и противодействието на измамите, социалната същност на контрола и одита и др.. В картата е представена и друга информация за активността на кандидатката за доцент, която е в пряка връзка с темата на настоящия конкурс, в т. ч. и за цитирания на нейни изследвания от наши и чуждестранни учени.

Като обобщение, може да се посочи, че гл. ас. д-р Валерия Динева представя в съдържателен и количествен план достатъчно публикации, които доказват нейните безспорни качества като изследовател, който умее да открива, да изследва и анализира актуални проблеми, да адаптира и прилага научни правила, както и да извлича от практиката ползи за развиване и обогатяване, както на науката, така и на лекционната работа при обучението на студентите в областта на финансовия контрол и вътрешния одит, корпоративната етика и превенцията на измамите, управлението на риска, корпоративната социална отговорност и др..

Оценката по задължителните и допълнителните критерии показва, че всички изисквания в количествено и качествено отношение за заемане на длъжността „доцент“ са изпълнени. Това се потвърждава и от становището на Съвета по хабилизация на УНСС (Протокол № 5/07.2020).

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Валерия Динева е утвърден преподавател с приноси за развитие на иновативни методи за преподаване и усвояване на знания, за поддържане на академичните традиции и новаторския дух в университета. Нейната учебно-преподавателската дейност се изразява в изпълнение на аудиторна заетост в лекции и семинарни занятия, разработване на учебни програми, учебници и учебни пособия, консултации със студенти и дипломанти, рецензиране на дипломни работи, подготовка на материали за държавни изпити, обучение на специалисти от практиката и др.

Професионалната компетентност на кандидатката, владението на чужди езици, както и резултатите от нейната изследователска дейност ѝ дават възможност за разработване на нови учебни програми и подготовка на актуални лекционни курсове. В УНСС тя провежда обучение по дисциплините Вътрешен контрол и вътрешен одит, Финансов контрол, Теория на финансовия контрол, Национална контролна система, Стандарти за вътрешен одит, Корпоративна социална отговорност. Гл. ас. д-р Валерия Динева е автор на университетски интерактивен учебник „Стандарти за вътрешен одит - теория и практика“, Издателски комплекс УНСС,, София, 2022, ISBN 978-619-232-534-3, съавтор на други учебни пособия, тестове, интерактивни материали и др. в областта на финансовия контрол, одита, корпоративната социална отговорност, разкриването и предотвратяване на измамите и др.. Постоянните връзки на кандидатката за „доцент“ с практиката правят нейните лекционни курсове интересни и близки до реалността.

В заключение, може да се обобщи, че кандидатката е много добре подготвен преподавател, притежава необходимия професионален опит и академична компетентност, отговаря и значително надвишава някои от изискваните критерии за оценка на учебно-преподавателската работа.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Научно-изследователската работа на гл.ас. д-р Валерия Динева е разнообразна и е насочена към съвременните проблеми на вътрешния одит и финансовия контрол, на бизнес процесите и оценката на риска. Спектърът на нейната изследователска работа се разширява с актуални проблеми на превенцията на измамите и корпоративната социална отговорност. В съдържателно отношение нейните научни трудове могат да се обособят в следните относително самостоятелни направления:

- съвременни тенденции на вътрешния одит, теория, методология и практика;
- бизнес процеси – анализ, оценка, контрол и смекчаване на рисковете;
- оценка на системите за управление на риска и контрола;
- корпоративна етика и превенция на измами;
- корпоративна социална отговорност.

Първото направление има водеща роля в творчеството на кандидатката за „доцент“ и се отразява благоприятно на нейната преподавателска и консултантска работа. Това направление обхваща изследвания в областта на развиване и обогатяване на теоретичното и приложното знание за финансовия контрол и вътрешния одит, за средата и факторите, които влияят върху тях, за съвременната визия на вътрешния одит с ориентация към настоящето и бъдещето, теоретични концепции за обекта и субекта на вътрешния контрол, влиянието на съвременната среда върху одитната дейност и одитните процеси и др.. Централно място в него заема монографията „Съвременни аспекти на вътрешния одит“, Изд. комплекс на УНСС, 2022 г., където подробно и коректно (чрез цитиране) са представени различни виждания и собствени обобщаващи становища за същността и тенденциите на вътрешния одит и финансовия контрол.

В другите направления са структурирани изследвания, които обхващат проблеми за оценката на системата за управление на риска и контрола, за смекчаване на риска, за киберсигурността, за корпоративната етика и превенцията на измамите и за корпоративната социална отговорност. Те допълват и разширяват знанието за одита в теоретичен и приложен аспект.

Определящо значение за качеството на знанията в областта на вътрешния одит и контрола има разработената методика за проучване, изследване и определяне на факторите, свързани с КСО, идентифицирането на потребността от обучение и предлагане на съвременни образователни практики в академичното обучение, както и за обучението на специалисти от практиката.

Като обобщение може да се посочи, че представените за участие в конкурса научни трудове на гл. ас. д-р Валерия Динева отговарят по количество и качество на изискванията, имат пряко отношение към темата на конкурса, публикувани са в легитимни издателства, където качеството им е гарантирано от рецензенти и редакционни колегии, ориентирани са към новите и актуални проблеми в областта на вътрешния финансов контрол и одита, оценката на риска, измамите и корпоративната социална отговорност.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

По-важните научни и научно-приложни постижения в изследванията на гл. ас. д-р Валерия Динева могат да се разглеждат в три насоки – по отношение на изследователската, на преподавателската и на консултантската работа.

По-важните постижения в областта на изследователската работа са свързани със следното: дефинирана е средата на вътрешния одит, обогатено и доразвито е теоретичното знание, интерпретирани и адаптирани са модели за изграждане на система за противодействие на измамите, разработена е методика за използване на Големите данни във финансово-контролните функции, разработени са теоретични концепции за настоящата и бъдещата визия на обекта и субекта на вътрешния одит, изследвано е нарастващото значение на перманентния, мониторинговия, дистанционния, диагностичния и стратегическия одит в съвременна среда, развита е тезата за прилагане на холистични и интегрирани подходи за формиране на цялостни одитни практики.

Постиганията в областта на преподавателската работа са свързани със следното: разработени са нови учебни програми и иновативни лекционни курсове, съставена е и е проведена анкета за определяне на потребността от съвременни образователни практики в академичното обучение по вътрешен контрол и вътрешен одит, разработени са интерактивен учебник „Стандарти по вътрешен одит“ с видеа, тестове, казуси, ситуационни игри и методика за проучване, изследване и определяне на фактори, свързани с КСО, дефинирани са и са разяснени новите понятия, свързани с иновационните подходи в обучението на студентите и на специалисти от практиката.

Постиганията на кандидатката за „доцент“ в областта на консултантската дейност са резултат от нейната висока професионална компетентност и богатия практически опит.

В заключение, може да се обобщи, че кандидатката за заемане на длъжността „доцент“ отговаря на изискваните критерии за оценка на научно-изследователската и преподавателската работа според ЗРАСРБ и на Правилника за заемане на академични длъжности и развитието на академичния състав на УНСС.

7. Основни критични бележки и препоръки

Имам препоръка за разширяване на изследователската работа по отношение на социалните аспекти на вътрешния одит.

8. Заключение

Единствената кандидатка за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Валерия Динева показва много добри възможности за самостоятелна изследователска, преподавателска и консултантска дейност, добра литературна информираност за българските и чуждестранни публикации по изследваните проблеми. Поради това считам, че тя напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в УНСС и може да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3.8. Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит)“ в УНСС.

София
21.03.2023

Рецензент:
(проф. д-р Румяна Нейкова)

OPINION

From: Prof. Dr. Rumyana Nikolaeva Neykova, an external member of the scientific jury,

professional field 3.8. Economics

*With reference to: competition for the academic position of “**Associate Professor**” in professional field 3.8. Economics, scientific specialty “Accounting, control and analysis of business activities (internal control and internal audit)” at UNWE.*

9. Information on the competition

The competition has been announced for the needs of the Department of Financial Control at the Finance and Accountancy Faculty of UNWE pursuant to Decision No 9/30.11.2022 of the Academic Council, promulgated in State Gazette No 98 of 09.12.2022.

I was appointed member of the scientific jury of the competition by Order No 262/08.02.2023 of the Rector of UNWE.

10. Brief information about the candidates in the competition

The only candidate participating in the competition is Dr. Valeria Mihaylova Dineva, who holds the academic position of Chief Assistant in the Department of Financial Control at the Finance and Accountancy Faculty of UNWE. She has more than 8 years of teaching experience at the university and has been actively involved in the research and academic work of the department. The candidate has extensive practical experience in the field of financial control and internal audit. She has held a number of important positions such as Director of a bank branch, Head of a specialized office for internal control, internal auditor, expert auditor, etc. Chief Assistant Dr. Valeria Mihaylova Dineva is a member of a number of Bulgarian and international institutions and organizations such as the Institute of Internal Auditors in Bulgaria, the International Association for Audit and Control of Information Systems, the International Institute of Internal Auditors, the Bulgarian Association of CSR Professionals, etc. She has been pursuing a wide range of consulting and lecturing activities outside the university.

Her close connections with the industry, command of French, English and Russian, as well as good knowledge of Bulgarian and foreign developments in the field of financial control and auditing, are a prerequisite for the high quality of her teaching and research work.

11. Assessment of the candidate’s compliance with the criteria for the academic position

As per the requirements for participation in the competition, Chief Assistant Dr. Valeria Dineva has submitted detailed and comprehensive information in accordance with the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and the Regulations for its implementation at UNWE.

11.1. Assessment of the candidate’s compliance with the quantity requirements

The fulfilment of the quantity requirements has been presented in the corresponding table, where the set basic and additional criteria have been evaluated. The candidate submitted for participation in the competition 20 publications, organized into two main groups – “Monographs, textbooks and books” and “Papers and reports” (Attached is a list of

publications and other scientific and applied scientific works). Based on the information contained in the Quantity requirements assessment card, it can be concluded that the candidate fulfils and significantly exceeds some of the requirements. The total quantitative score of the two sections is 1,479 points, where the minimum requirement for holding the position is 705 points.

11.2. Assessment of the candidate's compliance with the quality requirements

The Quality requirements assessment card shows that said requirements have been fulfilled and some of them have even been exceeded. They demonstrate the ambition of the candidate for the academic position of Associate Professor to develop new research sectors, to be involved in research and teaching activities in Bulgarian universities, to participate in the management bodies of Bulgarian and international organizations, in organizing committees, editorial boards of reputable journals, professional organizations, etc. She contributes to and further develops research on internal audit and control, financial audit and fraud prevention, the social nature of control and audit, etc. The card also contains other information relevant to the activity of the candidate for the academic position of Associate Professor, which is directly related to the current competition, including citations of her research papers by Bulgarian and foreign scientists.

To sum up, I can say that Chief Assistant Dr. Valeria Dineva has submitted in terms of quantity and quality sufficient publications that prove her indisputable qualities as a researcher who knows how to find, investigate and analyse current problems, adapt and apply scientific rules, as well as draw on best practices in order to develop and contribute to both science and lecture work when teaching students in the field of financial control and internal audit, corporate ethics and fraud prevention, risk management, corporate social responsibility, etc.

The assessment of the mandatory and additional criteria shows that all quantity and quality requirements for holding the academic position of Associate Professor have been fulfilled. This has also been confirmed by the opinion of UNWE's Habilitation Council (Protocol No. 5/07.2020).

12. Assessment of teaching and lecturing activities

Ch. Assistant Dr. Valeria Dineva, is an established lecturer with contributions to the development of innovative methods of teaching and knowledge acquisition, upholding academic traditions and the innovative spirit at the university. Her teaching and lecturing activities involve giving lectures and seminars, designing curricula, writing textbooks and teaching aids, mentoring undergraduate and graduate students, reviewing theses, preparing materials for state exams, training specialists from the industry, etc.

The professional competence of the candidate, her command of foreign languages, as well as the results of her research activities allow her to design new curricula and prepare up-to-date lecture courses. She is the author and co-author of curricula for bachelor and master programmes. At UNWE, she teaches Internal Control and Internal Audit, Financial Control, Theory of Financial Control, National Control System, Internal Audit Standards, Corporate Social Responsibility. Chief Assistant Dr. Valeria Dineva is the author of the interactive textbook for university students "Standards for Internal Audit - Theory and Practice", UNWE Publishing House, Sofia, 2022, ISBN 978-619-232-534-3, co-author of other textbooks, tests, interactive materials, etc. in the field of finance, control, audit, corporate social responsibility, fraud detection and prevention, etc. The permanent links that the candidate for the academic position of Associate Professor has with the industry make her lecture courses interesting and close to reality.

In conclusion, I would like to point out that the candidate is a very well-prepared lecturer, has the necessary professional experience and academic competence, meets and

significantly exceeds some of the required criteria for the assessment of her teaching and lecturing activities.

13. Brief description of the research papers/publications submitted by the candidate

The scientific research work of Chief Assistant Dr. Valeria Dineva is diverse and focuses on the modern issues of internal audit and financial control, business processes and risk assessment. The range of her research work extends to current issues of fraud prevention and corporate social responsibility. In terms of content, her scientific works can be divided into the following relatively independent categories:

- modern trends of internal audit, theory, methodology and practice;
- business processes – analysis, evaluation, control and mitigation of risks;
- assessment of risk management and control systems;
- corporate ethics and fraud prevention;
- corporate social responsibility.

The first research category takes a leading role in the research work of the candidate for the academic position of Associate Professor and has a favourable effect on her teaching and consulting work. This category covers research aimed at developing and enriching the theoretical and applied knowledge of financial control and internal audit, the environment and factors that influence them, the modern vision of internal audit focused on the present and the future, theoretical concepts of the object and subject of internal control, the influence of the modern environment on audit activities and processes, etc. At its centre is the monograph “Modern Aspects of Internal Audit”, UNWE Publishing House, 2022, which presents properly (by citations) and in detail various views and the author’s own summary opinions on the nature and trends of internal audit and financial control.

The other categories contain research on the issues of risk management and control system assessment, risk mitigation, cyber security, corporate ethics and fraud prevention, and corporate social responsibility. They complement and expand audit knowledge both in theoretical and applied aspects.

What is crucial for the quality of knowledge in the field of internal audit and control is the developed methodology for research, investigation and determination of factors related to CSR, the identification of the need for training and the implementation of modern educational practices in academic teaching, as well as for the training of specialists from the industry.

In sum, it can be stated that the scientific work submitted by Chief Assistant Dr. Valeria Dineva for the purpose of participating in the competition meets the quantity and quality requirements, is directly related to the topic of the competition, has been published by legitimate publishing houses, where the quality is ensured by reviewers and editorial boards, and focuses on new and current problems in the field of internal financial control and auditing, risk assessment, fraud and corporate social responsibility.

14. Synthesised assessment of the candidate’s main scientific and applied scientific contributions

The most important scientific and applied scientific achievements in Chief Assistant Dr. Valeria Dineva’s research work can be organised into three groups – research, teaching and consulting work.

The most important achievements in the field of research work are related to the following: defining the internal audit environment, enriching and developing theoretical knowledge, interpreting and adapting models for building a fraud prevention system, designing a methodology for using Big Data in financial and control functions, developing theoretical concepts for the current and future vision of the object and subject of internal

audit, investigating the growing importance of permanent, monitoring, remote, diagnostic and strategic audits in the modern environment, arguing for the application of holistic and integrated approaches for comprehensive audit practices.

The achievements in her teaching work are related to the following: designing new curricula and innovative lecture courses, compiling and conducting a survey to determine the need for modern educational practices in academic training in internal controls and internal audit, compiling an interactive textbook "Internal Audit Standards" with videos, tests, case studies, situational games and methodology for research, investigation and determination of factors related to CSR, defining and explaining new concepts related to innovative approaches in the education of students and practitioners.

The achievements of the candidate for the academic position of Associate Professor in terms of her consulting work are the result of her high professional competence and rich practical experience.

In conclusion, I can sum up that the candidate for the academic position of Associate Professor meets the required criteria for the evaluation of her scientific research and teaching work according to the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and the Regulation for occupying academic positions and the development of the academic staff at UNWE.

15. Main comments and recommendations

My only recommendation is that the candidate expand her research work to include the social aspects of internal auditing.

16. Conclusion

The only candidate for the academic position of Associate Professor Chief Assistant Dr. Valeria Dineva demonstrates an excellent capability for independent research, teaching and consulting work, and for staying well-informed of Bulgarian and foreign publications on the issues being examined. For this reason, I am of the opinion that she fully meets the requirements of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and the Regulations for its application at UNWE and that she should be awarded the academic position of Associate Professor in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Accounting, control and analysis of business activities (internal control and internal audit)" at UNWE.

Sofia
21.03.2023

Reviewer:
(Prof. Dr. Rumyana Neykova)